

İŞ CİNAYETLERİ DEVAM EDİYOR.

Özgün koşulları nedeniyle dünyanın en zor ve son derece ağır çalışma şartlarının olduğu madencilik sektöründe iş kazaları önlenmemektedir. Maden ocaklarında son 5 yılda 500 civarında maden emekçisi yaşamını kaybetmiştir. 21 Eylül 2008 tarihinde bir maden ocağında patlayıcı madde kullanımı esnasında meydana gelen iş kazasında, 17 yaşında bir çalışan feci şekilde yaşamını yitirmiştir. Öncelikle yaşamını yitiren işçimizin yakınlarına baş sağlığı diliyoruz.

Sermaye; gerekli olan iş güvenliği önlemlerini almak, işin özelliklerine uygun çalışma ortamı yaratmak yerine, daha fazla kar uğruna çalışma koşullarını zorlamaktadır. Böylesi gayri insani koşullar ancak insan haklarının, hukukun ve demokrasinin yerleşmediği geri kalmış ülkelerde görülmektedir. Yeni dünya düzeni ve neo-liberal politikaların bir dayatması olan örgütsüzleştirme-sindikasılaştırma ile taşeronlaştırma, hukuksuz çalışma koşulları olduğu sürece bu tür acı olaylar yaşanacaktır. Kar hırsının öne çıktığı, denetimlerin yeterince yapılmadığı, eğitimin önemszenmediği, teknolojinin kullanılmadığı bir ortamda kazaları önlemek mümkün değildir.

İş güvenliği denetiminden birinci derecede sorumlu olan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, yaşanan iş kazalarının önlenmesi için görevlerini tam olarak yerine getirmelidir. Yasal mevzuatlarda yapılacak düzenlemelerle denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi gerekirken, çalışmaları devam eden İş Sağlığı ve Güvenliği Kanun Tasarısı incelendiğinde denetimin özelleştirildiği ve ticarileştirildiği, iş güvenliği mühendislerinin görev, yetki ve sorumluluklarının net olarak tanımlanmadığı, meslek odalarının görüşlerinin dikkate alınmadığı görülmektedir.

Kazaların oluşmasına neden olan etkenlerin; ilgili kurum ve kuruluşların koordinasyonu ile birlikte en kısa zamanda masaya yatırılması ve çözümlenebilmesi için acil olarak bir eylem planı hazırlanması gerekmektedir. Ulusal ölçekte oluşturulacak bu yapının; kazaların önlenmesi için gerekli risk haritalarını çıkarması, gerekli planlamaları ve eğitimleri koordine etmesi, ilgili yasa ve yönetmelikle-

ri tekrar gözden geçirerek sahanın ihtiyaçlarına uygun olarak yeniden düzenlenmesi ve iş güvenliği kültürünün geliştirilmesi için çalışmalar yapması gerekmektedir.

Tüm maden işletmelerinde maden üretimi, mutlaka en az bir maden mühendisi nezaretinde yapılmalıdır. İşyerinde daimi olarak maden mühendisi bulundurmayan işletmelere üretim izni verilmemelidir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, denetim elemanı olarak yararlanacağı maden mühendisi kadrolarını çoğaltarak denetimlerini artırmalıdır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın madencilikten sorumlu birimi olan Maden İşleri Genel Müdürlüğü'ne, yasa ile, "madencilik faaliyetlerinin iş güvenliği ve işçi sağlığı ilkelerine uygun yürütülmesini takip etme" görevi de verilmiştir. Bu kuruluş, madencilik sektörünün ihtiyaçlarına yönelik olarak yeniden yapılandırılarak, iş güvenliği ile ilgili denetim birimini oluşturmalı, personel kadrosu gerek nicelik gerekse nitelik bakımından geliştirilmelidir.

Maden Mühendisleri Odası'nın görevi ve yasal hakkı olan mesleki denetimin engellenerek üye denetimini yeterince yapamaması da sorunların çözümünü zorlaştırmaktadır. Bu çerçevede gereken yasal düzenlemeler zaman geçirilmeden yapılmalıdır.

Maden Kanunu'nda değişiklik yapılarak, bazı madenlerin denetiminin Özel İdarelere devri düşünülmektedir. Özel İdarelerde yeterli ve deneyimli maden mühendisi ve teknik kadro bulunmazken bu tür bir değişikliğin iş kazalarını artırmasından ciddi kaygı duyulmaktadır. Bu nedenle, tüm Özel İdarelerde madencilik şubesi oluşturularak nitelikli teknik elemanların istihdam edilmesi önem arz etmektedir.

Madencilik sektöründe giderek artmakta olan iş kazaları konusunda ilgilileri uyarıyor ve görevlerini eksiksiz yapmaya, gereken önlemleri acilen almaya davet ediyoruz.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu 26 Eylül 2008, Ankara